

Raportti Lukuvuoden ja toimintakauden 2022–2023 arviointikohteet

Hallinto- ja toimistopalvelut

1. Oikein ajoitettu päätöksenteko

Sivistyslautakunnalle osoitettuun kyselyyn (29.6.-6.6.2023) saatiin kahdeksan vastausta (8/11).

Kysymykseen *Sivistyslautakunnan asiat tuodaan päätettäväksi oikeaan aikaan* samaa mieltä oli 1 vastaaja ja jokseenkin samaa mieltä 7 vastaajaa. Toinen lautakunnan päätöksenteon oikea-aikaisuutta kuvaava kysymys liittyi Arviointikertomuksen 2021 huomautukseen. 5 vastaajaa katsoi sivistyspalvelujen toiminnan korjaantuneen tältä osin, 3 vastaajaa oli jokseenkin samaa mieltä. Koko kysely on pykälän oheismateriaalina.

Viranhaltijapäätösten osalta esimerkiksi oppilaskuljetuspäätöksiin on pyritty reagoimaan nopeasti. Kuljetusmuutos on haluttu järjestää esimerkiksi lääkärintodistuksen saapumisen jälkeen heti kun mahdollista, ja virallinen päätös oikaisuvaatimusohjeineen on voitu toimittaa huoltajalle jälkikäteen. Tämä on ollut oppilaiden ja huoltajien edun mukaista eikä ole todennäköistä, että huoltaja hakisi oikaisua myönteiseen päätökseen.

2. Oppilaskuljetusten kilpailutus

Sivistyslautakunta päätti 25.1.2023 § 6 siirtää oppilaskuljetusten ja palveluliikenteen järjestämisvastuun Tuomi Logistiikalle 1.8.2023 alkavien kuljetusten osalta.

Varhaiskasvatus

1. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen asiakastyytyväisyys

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen asiakaskyselyn kokonaistulos oli 4,4 (asteikolla 1–5).

2. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö

Varhaiskasvatuksen järjestämä esiopetus järjestetään päiväkodeissa. Lasten päivä sisältää esiopetuksen neljä tuntia sekä suurella osalla lapsista myös varhaiskasvatuksen aamuisin ja iltapäivisin. Henkilökunta, toimintatavat sekä lasten tuki ovat samat koko päivän ajan.

Yhteistyötä perusopetukseen tehdään joustavan esi- ja alkuopetuksen yhteistyön kautta. Toimivaa mallia rakennetaan hankerahoituksen avulla ja se aloitettiin syksyllä 2022.

Yhteistyön määrässä ja sisällöissä on vielä toimipaikkakohtaisia eroja. Yleisesti päiväkodit ja koulut tekevät omalla alueellaan yhteistyötä erilaisten tapahtumien, juhlien ja esiintyjien kautta. Varhaiskasvatuksella, esiopetuksella ja perusopetuksella on ollut yhteinen hanke lasten lukutaidon edistämiseksi.

Perusopetus

1. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen välinen yhteistyö

Heinijärvi

Esikoululaiset ja ykkösluokkalaiset ovat tehneet säännöllisesti yhteistyötä. Yhteistyötä on toteutettu mm. leikkihetkien merkeissä ja erilaisilla rasteilla, joita lapset ovat kierrelleet. Yhteisen suunnittelun tuloksena toteutettiin lähialueen retki Sikomäen maisemakirkkoon Kierikkalaan. Yhteistyö on ollut luontevaa ja toimivaa. Toimintaa on helpottanut sama pihapiiri ja toisilleen tutut lapset sekä aikuiset. Toimintaa on pääosin tapahtunut koulun lähiympäristössä.

Kirkonkylän koulu

Yhteistyö sujuu kohtuullisen hyvin alku- ja esiopetuksen kesken, mutta suunnittelua vaikeuttaa erilainen virkaehtosopimus. Koulun opettajilla ei ole mahdollista suunnitella toimintaa koulupäivien aikana, kun taas varhaiskasvatuksen opettajilla on mahdollisuus suunnitella toimintaa työaikana. Tätä voidaan jatkossa parantaa TVA-järjestelmän avulla, jolloin opettajia voidaan velvoittaa pienellä korvauksella osallistumaan koulupäivän jälkeen suunnitteluun.

Yhteistyötä helpottaa samoissa tiloissa toimiminen, tosin tuo se myös haasteita (Sali, ruokasali).

Kummiluokka- toimintaa on kehitetty hyvin. Koulun isommat oppilaat käyvät leikkimässä ja lukemassa satuja päiväkodissa säännöllisesti ja päiväkotilapset vierailevat koulun tiloissa.

Esiopetuksen siirto varhaiskasvatukseen ja pois koulun hallinnosta ja operatiivisesta toiminnasta ei varsinaisesti lisää toiminnallista yhteistyötä (eli vaatii jatkuvaa tekemistä aikaisempaan verrattuna, jolloin esiopetus oli kiinteä osa koulun arkea). Kuitenkin esiopetuksen ap-ip-toimintaa ei koulun toimintana koettu hyväksi, nykytilanne on parempi.

Kyröskosken koulu

Kyröskosken koulun henkilökunta arvioi lähtökohtien olevan hyvät esiopetuksen ja perusopetuksen hyvälle yhteistyölle, muilta osin varhaiskasvatustyhteistyötä ei tällä hetkellä ole. Kuitenkin arjen aikatauluhaasteet sekä haastavat oppilasryhmät ovat vieneet paljon aikaa esi- ja alkuopetuksen yhteistyön käytännön toteuttamiselta. Myöskään suunnittelu-aikaa ei saatu riittävästi järjestymään. Myös henkilökunnan vaihtuvuus on aiheuttanut haasteita. Sen sijaan kummitoiminta (5. lk. - esikoululaiset) on ollut aktiivisempaa ja aikaa tälle toiminnalle on järjestynyt paremmin. Jatkossa kannattaa sopia yhteinen kiinteä suunnittelu-aika ja käynnistää suunnittelutyö heti lukuvuoden alussa eskareiden ja ykkösten yhteistyön tehostamiseksi. Koko koulun tasolla yhteistyö näkyy eniten eskarien ja perusopetuksen oppilaiden yhteisissä tapahtumissa.

Mahnalan Ympäristökoulu

Hämeenkyrön kunnan sopeuttamisohjelman myötä esiopetus siirrettiin hallinnollisesti perusopetuksesta varhaiskasvatukseen 1.8.2022 alkaen. Tämä toi uuden nivelvaiheen esiopetuksen ja perusopetuksen väliin. Aiemmin tämä nivelvaihe on ollut luonnollinen jatkumo esiopetuksesta perusopetukseen saman katon alla. Sujuvaa ja joustavaa siirtymää on nyt lukuvuoden ajan kehitetty varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteisen hankkeen puitteissa, johon on saatu valtion erityisavustusta joustavan esi- ja alkuopetuksen pilotointiin vuosille 2022–2023.

Joustavan esi- ja alkuopetuksen -hankkeen käyttötarkoitus on ollut paitsi edistää nivelalueen joustavuutta niin luoda kokonaan uusi malli varhaiskasvatuksen esiopetuksen ja perusopetuksen alkuopetuksen väliseen

yhteistyöhön. Tässä arvioinnissa keskityn Mahnalan Ympäristökoulun ja Sasin päiväkodin väliseen nivelvaiheen yhteistyöhön. Näillä yksiköillä on jo alun perinkin ollut vahva side muun muassa ympäristöpainotteisen yhteisen polun ansiosta.

Yhteistyö sinällään on ollut vaivatonta ja joustavaa siitä huolimatta, että esi- ja alkuopetuksen henkilökunta ei ole ollut ennestään tuttuja toisilleen. Tässä havaintoja, joita uusi tilanne on tuonut esiin kuluvan lukuvuoden aikana:

Välimatka (noin 3 km) ei ole vaikuttanut yhteistyöhön, vaan on tuonut muutamia asioita, joita on otettava huomioon toimintaa suunniteltaessa. Esimerkiksi kuljetus, johon nyt on ollut mahdollista käyttää hankerahaa. Jatkossa yhteistyön jatkumiseksi tarvitaan kuljetuksiin budjetoituja euroja. Yhteinen suunnittelu-aika on haasteellinen, koska perusopetuksen opettajilla ja esiopetuksen henkilökunnalla on erilainen työaika. Hanke on mahdollistanut suunnitteluajan toteuttamisen, mutta jatkossa tämä pitää ratkaista, esimerkiksi luokanopettajien osalta tva-järjestelmän kautta. Jatkossa toteutuva suunnitteluajan määrä on suoraan verrannollinen tva-korvauksen euroihin. Yhteiset koulutukset ovat olleet tärkeitä ja lähentäneet esiopetuksen ja perusopetuksen henkilökuntaa.

Ympäristökoulun ja Sasin päiväkodin esi- ja perusopetuksen välistä yhteistyötä on toteutettu muun muassa niin, että esiopetuksen oppilaat ja esiopetuksen henkilökunta ovat viettäneet lähes joka toinen perjantai neljä tuntia Ympäristökoululla. Huolimatta näiden pajapäivien onnistumisista, täytyy seuraavaa lukuvuotta suunnitella sen pohjalta, että alkusyksystä tulee tavata harvemmin, koska on tärkeää, että ensin kummassakin yksikössä oppilaat saavat ryhmäytyä rauhassa ja henkilökunta tutustua uusiin lapsiin. Tämä näkyy erityisesti koulun puolella, koska oppilaat eivät ole ennestään tuttuja. Kevättä

kohti tapaamiskertoja voi tiivistää. Lisäksi tapaamiset erikseen kummien eli viidesluokkalaisten kanssa on tärkeää lukuvuoden mittaan. Nivelvaiheen kouluun valmistautumisen käytänteet ovat myös vielä kehittämisen alla, esimerkiksi milloin ja keiden osalta tarvitaan ns. siirtopalavereja.

Esteitä hyvälle yhteistyölle ei ole, kunhan opitaan ymmärtämään toisten erilaisia työaikoja, "kieltä" ja näkemyksiä. Halu tehdä yhteistyötä ja olla yhteistyössä on jo valmiina.

Yhteiskoulu

Yhteistyötä on toteutettu Kestävä koulu – hankkeen puitteissa ja lin hankkeen kautta. Nivelvaiheen yhteistyötä voisi lisätä ja etenkin tiedonkulkua voisi lisätä (6.–7. luokat).

2. Johtava rehtori -toimintamalli

Heinijärven koulu

Johtava rehtori -malli herättää kysymyksiä koulun henkilökunnassa. Miksi tällainen malli on olemassa ja mitä hyötyä siitä on?

Kirkonkylän koulu

Henkilökunnalle ei ole selvinnyt mitä hallinnollista hyötyä tai tehokkuutta perusopetus ja Kirkonkylän koulu tästä saa. Koulun rehtorilla on entistä vähemmän aikaa tavata koulun opettajia ja ohjaajia. Henkilökunnan näkökulmasta toiminta on muuttunut liian viralliseksi ja byrokraattiseksi ja näillä päätöksillä peräänkuulutettu empatia ei lisääntynyt. Aikaisemmin rehtorilla oli lähes koska vaan aikaa alaisilleen, nyt täytyy tapaamisista sopia etukäteen.

Henkilöstö on huolissaan rehtorin jaksamisesta, muilla vastuualuetta johtavilla ei ole omaa isoa yksikköä johdettavanaan ja alaisia paljon vähemmän. Koululla pitäisi olla apulaisrehtori, mikäli järjestelmää jatketaan

Kyröskosken koulu

Koulun henkilökunta ei osannut arvioida Johtava rehtori-toimintamallia.

Mahnalan Ympäristökoulu

Rehtoreiden kokoama yhteinen lausunto on pykälän oheismateriaalina.

Yhteiskoulu

Opettajille se ei oikein näy. Ei vaikuta ainakaan jokapäiväiseen työhön. Toimenkuvaa voisi avata opettajille enemmän.

Lukiokoulutus

1. Kansainvälinen toiminta F.E. Sillanpään lukiossa

Thaimaalainen vaihto-opiskelija opiskeli lukiossa koko lukuvuoden.

Hän on suorittanut aktiivisesti opintopisteitä mm. englannista, historiasta, pitkästä matematiikasta, psykologiasta ja venäjästä. Vaihto-opiskelija on mahdollistanut lukiolaisille englannin kielen päivittäisiä vuorovaikutustilanteita.

Edellisten vuosien vaihto-opiskelijat ovat vierailleet koulussamme kuluneen vuoden aikana erilaisissa yhteisöllisissä tapahtumissa mm. penkkareissa, mikä osoittaa sen, että he sopeutuivat lukioomme todella hyvin.

Neljän italialaisen opettajan (Ruffanosta ja Ceccanosta) Erasmus Job

Shadowing -vierailut oppitunneilla huhtikuussa toivat vaihtelua mm. englannin

ja pitkän matematiikan oppitunneille sekä mahdollistivat opiskelijoille keskusteluhetkiä englannin kielellä.

13 opiskelijan ja 2 opettajan teemaopintoihin kuuluva opintomatka suuntautui toukokuussa Tallinnaan pitkäksi viikonlopuksi. Tallinnassa kohteina olivat mm. Vanha kaupunki, kommunismin uhrien muistomerkki ja Kalamaja. Osalle opiskelijoista tämä oli ensimmäinen matka ulkomaille. Matka oli opiskelijoiden kertoman mukaan onnistunut ja hintansa arvoinen.

2. Lukion lähtötason ja yo-tuloksen vertailu

Syksyn 2022 ja kevään 2023 ylioppilaskirjoituksissa arvosanoista 10 % oli laudatureita ja 32,4 % oli vähintään eximia cum laude approbatur -arvosanoja. Eximia oli kaikkein yleisin arvosana (22,4 %). Toiseksi eniten kirjoitettiin lubenter approbatur -arvosanoja (20,55 %). Yksittäisistä oppiaineista eniten laudatur ja eximia cum laude approbatur -arvosanoja tuli historiasta ja yhteiskuntaopista, yhteensä 21 kappaletta. Toiseksi eniten niitä tuli äidinkielestä, yhteensä 13 kappaletta.

Lähtötason ja yo-tulosten vertailu tulee myöhemmin STT:n tekemänä.

Vapaa-aikapalvelut

1. Vastuualueen organisaation ja toimintatavan uudistus

Elämänlaatupalveluissa tapahtui muutoksia toukokuussa 2022 vastuualueen esimiehen siirryttyä sisäisesti toiseen tehtävään. Lisäksi toinen vastuualueen esihenkilöistä siirtyi liikkeenluovutuksella Sastamalan koulutuskuntayhtymä Saskyn palvelukseen, joten vastuualueen muutokset olivat välttämättömiä.

Vastuualueen toimintaa lähdettiin kehittämään työryhmän voimin syyskuun 2022 alkupuolella.

Vastuualueen kehittämissyhmään valittiin elämänlaatupalveluiden esimies ma., nuorisopalveluiden ma. esihenkilö, varhaiskasvatusjohtaja sekä kirjastonjohtaja. Kehitystehtävän tarkoituksena oli laatia vastuualueelle erilaisia johtamismalleja, työnimikkeitä sekä pohtia uutta nimeä koko vastuualueelle.

Johtamismallien tuli pohjautua kunnan laatimaan sopeuttamisohjelmaan.

Vastuualueen johtamismalleiksi työryhmä sai muodostettua muutamia vaihtoehtoja, joista sitten sivistysjohtajan johdolla valikoitui sopeuttamisohjelman mukainen kahden esihenkilön malli. Kahden esihenkilön malli asetettiin siten, että vastuualuetta johtaa vapaa-aikapäällikkö, jolla on vastuullaan lisäksi liikunta- ja nuorisopalveluiden johtamistehtävät.

Vastuualueen toisena esihenkilönä toimii kirjastonjohtaja, joka johtaa kirjasto- ja kulttuuripalveluita. Vastuualueen nimi valikoitui selkeästi vapaa-aikapalveluiksi, jota käytetään useissa muissakin kunnissa.

Vastuualueen organisaatioehdotus hyväksyttiin mm. lautakunnan päätöksillä 23.11.2022 § 131–133. Uusi palvelualue sai toiminnan aloituspäiväksi 1.1.2023. Vastuualueen muutos onnistui hyvin ja olemme olleet uudistukseen tyytyväisiä koko vastuualueella.